

UTTAN ÚR HEIMI

Gátan um SARS kanska loyst

Ameríkansku heildumyndugleikarnir halda seg hava funnið eitt vírus, sum kann vera orsøkin til ta nógv umrøddu og vandamiklu lungnasjúkuna SARS.

Ein av granskingarstjórunum hjá heilsu­myndugleikunum, Julie Gerberding, sigur, at tey hava gjørt stór framsstig, men hon leggur kortini afturat, at enn er nakað eftir á mál. Í royndunum at finna upprunan til sjúkuna hava amerikansku granskararnir arbeitt saman við granskarum í fleiri londum. Tað er alheims heilsustovnurin WHO, sum hevur samskipað granskingina, og sambært Julie Gerberding er hetta tað fyrsta samstarvið av sínum slagi.

Mánadagin doyðu fyra fólk av SARS, tvey í Hongkong og tvey í Vietnam, og sostatt hevur sjúkan nú kravt 17 mannalív. Í Japan hava heilsu­myndugleikarnir skrásett tveir nýggjar tilburðir, og í Kanada verður hildið, at har hava tólv fólk fingið smittuna. Í Hongkong hava ikki færri enn 260 fólk fingið smittuna, teirra millum ovasti leiðarin í sjúkrahúsverkinum.

Meiri pengar til kríggið

Í USA hevur George W. Bush, forseti biðið kongressina játta slakar 550 milliardir krónur afturat til útreiðslurnar av krígunum í Irak. Ein embætismaður í Hvítu Húsunum sigur, at pengarnir skulu figgja væntaðar útreiðslur av krígunum teir næstu seks mánaðarnar.

Møguligar útreiðslur aftan á 30. september eru ikki við í hesari umsóknini, sigur embætismaðurin. Hann sigur, at pengarnir skulu nýtast til at tryggja stóðug viðurskifti í Irak og at gjalda tað, sum tað fer at kosta at taka stórar amerikanskar herdeildir aftur úr Irak. Harafturat skal ein partur av pengunum nýtast til at bota um tilbúgingina í USA.

Men Bush kann vænta sær móttøðu í kongressini, tá umsóknin kemur til viðgerðar. Fleiri kongresslimir, eisini úr republikanska flokkinum hjá forsetanum, vísa á, at tað er næstan hopisleyst at nýta so nógvar pengar til kríggj, tá forsetin samstundis hevur lovað amerikanska fólkinum 5.300 milliardir krónur í skattalætta tey næstu tiggju árinum. Demokratiskir politikarar hava boðað frá, at teir fara at krevja neyvar útgreiningar av, hvussu pengarnir til hernaðarmál skulu nýtast, áðrenn talan verður um at játta nakað.

Bin Laden kanska í Pakistan

Pakistanski forsetin, Pervez Musharaf, sigur nú, at tað er ikki óhugsandi, at yvirgangsmáðurin Osama bin Laden er í Pakistan.

Fyrr hevur Musharaf altíð avsannað gitingar um, at bin Laden er í Pakistan, men í samrøðu við blaðið The Asian Well Street Journal sigur hann, at tað er ikki óhugsandi, at yvirgangsmáðurin er í Pakistan.

- Hann kann vera flýddur úr Afghanistan um markið higar, sigur Musharaf við blaðið.

16 milliónir eftirkomarar

Enskir granskarar, sum hava kannað Y-kromosomið hjá 2.123 asiatiskum monnum, eru komnir eftir, at átta prosent av monnunum høvdu at kalla tey somu Y-kromosomini, og tí halda granskararnir, at teir hava sama ættarfaðir.

Kanningarúrslitið kom óvart á ensku granskararnar, viðgongur Tyler Smith, sum er granskari á lærða háskúlanum í Oxford. Hann sigur, at í veruleikanum merkir úrslitið, at ein og sami maður er ættarfaðir hjá einum av hvørjum 200 monnum í heiminum. Sambært Tyler Smith hevur hesin maðurin lívað fyri knappliga túsund árum síðani, og tað er greitt, at hann hevur havt eitt stórt tal av kvinnum. Hetta hevur fingið menn at halda, at talan kanska er um kenda mongolska leiðaran Djenkis Khan, sum herjaði víða í Asia fyri 800 árum síðani.

Tað er væl kent, at Djengis Khan legði hald á tær vakrastu kvinnurnar í teimum londunum, sum hann hersetti, men ensku granskararnir ásanna, at tað kann gerast trupult at prógva, at tann mongolski krigsharrin er upprunin til teir 16 milliónir menninar, sum hava at kalla tey somu Y-kromosomini.

Óttast kemiskt kríggj um Bagdad

Irakar við eina amerikanska tyrlu, sum varð skotin niður. Teir báðir amerikansku flogskipararnir vórðu seinni vistir fram í iraksku sjónvarpinum

Mynd: Reuters

Amerikanarar bera ótta fyrri, at Saddam Hussein kann finna uppá at nýta kemisk vápn í bardaganum um Bagdad

KRÍGGJ Í IRAK
Arni Joensen

Ameríkansku herdeildirnar standa nú stutt sunnan fyrri irakska høvuðsstaðin Bagdad, og amerikansk og iraksk flogfør hava seinastu dagarnar bumbað irakskar verjstøðir við høvuðsstaðin.

Tað hevur leingi verið greitt, at irakska stýrið hevur savnað sínar bestu herdeildir, ta sonevndu tjóðarhirdina, kring Bagdad, og tí hava amerikansku og bretsku herovastirnir ávarað um, at bardagin um býin kann gerast harður. Tað er eisini greitt, at tjóðarhirdin er Saddam Hussein, forseta lýðin, og at hermenninir eru til reiðar at stríðast til seinasta mann.

Men samstundis óttast amerikanararnir fyrri, at Saddam Hussein skal finna uppá at nýta kemisk vápn, gerst tað neyðugt. Ónevnd-

ar keldur í amerikansku stjórnarumsitingini søgdu í gjár, at irakska stýrið hevur teknað ein reyðan ring rundan um Bagdad. Koma amerikanararnir inn um ringin, fara irakar at nýta kemisk vápn imóti teimum, søgdu keldurnar.

Ameríkanski uttanríkisráðharrin, Colin Powell, sigur, at Saddam Hussein kann fara at nýta kemisk vápn imóti sínum egna fólki og síðani geva amerikana­rum og bretum skyldina. Við bretska sjónvarpið Sky News sigur Powell, amerikanarar hava fingið

fatur á upplýsingum, sum benda á, at Saddam Hussein hevur slíkar ætlanir. Eitt nú skal irakski leiðarin hava eina ætlan um at nýta kemisk vápn imóti irakum har suðuri í Irak.

Í gjár var ein amerikansk herdeild einar 100 kilometrar sunnan fyrri Bagdad, samstundis sum ein onnur deild tók seg fram imóti býnum eystari. Men tess nærri herdeildirnar koma Bagdad, tess harðari er móttøðan, siga ameríkansku heryvirmenninir.

F..k Saddam. We're taking him out

Longu fyrri einum ári síðani gjørdi George W. Bush, forseti av at koyra Saddam Hussein frá

KRÍGGJ VIÐ IRAK
Arni Joensen

Blaðið Time Magazine skrivar, at longu fyrri einum ári síðani var George W. Bush, forseti avgjørdur um, hvat skuldi henda irakska leiðaranum, Saddam Hussein.

- Fuck Saddam. We're taking him out, skal forsetin hava sagt, tá hann ein dagin í mai í fjór stakk høvdið inn um dyrnar á skrivstovuni hjá trygdaráðgeva sínum, Condoleezza Rice, sum júst sat á fundi við nakrar senatorar og viðgjørði spurningin, hvørt Irak skuldi avgreiðast í ST, ella um USA skuldi avgreiða málið saman við sínum sameindu í Miðeystri. Men Bush hevði ongan

áhuga í hesum tosinum, skrivar Time Magazine. Ein av fundarluttakarunum hevur greitt frá, at forsetin skúgvaði orðaskiftið frá sær við teimum báðum stuttu setningunum.

Sambært Time Magazine eru tað serliga fyra menn í amerikansku stjórnini, sum standa aftan fyrri ætlanina at koyra Saddam Hussein frá. Teir eru Bush, varaforsetin Dick Cheney, uttanríkisráðharrin Colin Powell og varaverjumálaráðharrin

Paul Wolfowitz. Sambært blaðnum lögdu Wolfowitz og nakrir aðrir politikarar longu í 1998 eina slíka ætlan fyrri táverandi forsetan, Bill Clinton. Cheney tók undir við ætlanini.

- Alt ov leingi hava vit sópað hendan trupulleikan inn undir teppið, segði Cheney við ein ráðgeva fyrri tveimum árum síðani, skrivar Time Magazine.

<ph_1>

Jesus-suppa & Betesda hugnakvøld

Arnfrið Lutzen: hendurnar upp ella buksurnar niður

Gangs of New York

Vangamyndin: Rókur J. Jakobson